

Dosarul nr. 3ra-354/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: I. Barbacaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

24 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nicolae Craiu
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Croitoru Tatiana, reprezentați de avocatul Ciuperca Vasili,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Croitoru Tatiana împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu privire la accesul la informație și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 9 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată hotărârea din 18 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 19 iunie 2019, AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Croitoru Tatiana, au depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu privire la accesul la informație și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au indicat că la data de 3 mai 2019, s-au adresat către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu cererea nr. 79/2019, prin care au solicitat prezentarea informației oficiale/publice și anume:

1. Lista integrală a producătorilor agricoli (beneficiari de subvenții din partea statului), care au comis încălcări/derogări de la modul de utilizare a mijloacelor fondului de subvenționare în agricultură (perioada 1 ianuarie 2015 – 30 aprilie 2019);

2. Care sunt sumele subvențiilor restituite de fiecare beneficiar în parte (producător agricol) în perioada 1 ianuarie 2015 – 30 aprilie 2019, ca urmare a încălcării modului de utilizare a mijloacelor fondului de subvenționare în agricultură;

3. Lista de interdicție a producătorilor agricoli, cărora le-a fost limitat dreptul de accesare a subvențiilor în agricultură;

4. Prezentarea deciziilor emise de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în perioada 1 ianuarie 2012 – 30 aprilie 2019, privind includerea producătorilor agricoli în Lista de interdicție a producătorilor agricoli.

Prin urmare, la data de 31 mai 2019, au primit răspuns la cererea înaintată, prin care au fost refuzați în eliberarea informațiilor solicitate, invocându-se faptul că Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nu poate accepta dezvăluirea datelor cu caracter personal în privința solicitanților beneficiarilor de subvenție din motive obiective, în scopul asigurării unui nivel de securitate adecvat în materie de protecție a datelor în conformitate cu scopurile prelucrării acestora. Totodată motivul refuzului a constituit faptul că pe pagina oficială a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură sunt mai multe compartimente, inclusiv lista de interdicție a producătorilor agricoli, care oferă informație accesibilă publicului larg.

În opinia reclamantilor, răspunsul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, este unul ilegal, întrucât instituția pârâtă a refuzat furnizarea informației solicitate în lipsa unor motive întemeiate, fiind încălcat dreptul de acces la informație.

Și-au întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 34, 35 din Constituția Republicii Moldova, art. 10 CEDO, art. 10, 11, 13, 16, 23, 24 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, art. 189 alin. (1) și alin. (2), 206 alin. (1), 224 alin. (1) din Codul administrativ.

A solicitat anularea actului de nefurnizare a informației – răspunsul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 392/07 din 27 mai 2019, obligarea Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură să furnizeze informația solicitată de AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Croitoru Tatiana prin cererea nr. 79/2019 din 3 mai 2019 și anume, informațiile privind:

1. Lista integrală a producătorilor agricoli (beneficiari de subvenții din partea statului), care au comis încălcări/derogări de la modul de utilizare a mijloacelor fondului de subvenționare în agricultură (perioada 1 ianuarie 2015 – 30 aprilie 2019);

2. Care sunt sumele subvențiilor restituite de fiecare beneficiar în parte (producător agricol) în perioada 1 ianuarie 2015 – 30 aprilie 2019, ca urmare a încălcării modului de utilizare a mijloacelor fondului de subvenționare în agricultură;

3. Lista de interdicție a producătorilor agricoli, cărora le-a fost limitat dreptul de accesare a subvențiilor în agricultură;

4. Prezentarea deciziilor emise de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în perioada 1 ianuarie 2012 – 30 aprilie 2019, privind includerea producătorilor agricoli în Lista de interdicție a producătorilor agricoli.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea. A fost anulat răspunsul/refuzul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 392/07 din 27 mai 2019. A fost obligată Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură să furnizeze AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Tatiane Croitoru, informația solicitată prin cererea nr. 79/2019 din 3 mai 2019. În partea obligării Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură să furnizeze AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Tatiane Croitoru informația

solicitată la pct. 3 și 4 din cererea nr. 79/2019 din 3 mai 2019, hotărârea nu a fost supusă executării, pe motivul executării benevole a acesteia de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, după depunerea cererii de chemare în judecată. A fost încasat de la Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în beneficiul AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” suma de 3 616 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La 17 ianuarie 2020, Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, a depus apel împotriva hotărârii din 18 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, iar la data de 31 ianuarie 2020 a prezentat motivarea apelului.

Prin decizia din 9 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată hotărârea din 18 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie prin care acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată.

La 14 decembrie 2020, AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Croitoru Tatiana, reprezentați de avocatul Ciuperca Vasili au depus recurs împotriva deciziei din 9 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

La 1 februarie 2021, AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Croitoru Tatiana, reprezentați de avocatul Ciuperca Vasili, au depus motivarea recursului.

În susținerea recursului au invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată prin faptul că au fost aplicate eronat normele de drept material.

Au declarat că instanța de apel neîntemeiat a reținut că nu există o încălcare a dreptului de acces la informație deoarece cererea depusă a fost examinată, fiind oferit un răspuns în termen.

În contextul dat, au obiectat că instanța de apel a atribuit în mod neîntemeiat informațiile solicitate la categoria informațiilor cu accesibilitate limitată.

Or, reieșind din prevederile art. 21 alin. (3) lit. e) și lit. f) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim poate ataca orice acțiune sau inacțiune a persoanei responsabile pentru primirea și examinarea cererilor de acces la informații, dar în special cu privire la refuzul neîntemeiat de a prezenta informațiile solicitate și atribuirea neîntemeiată a informației la categoria informațiilor care conțin secrete de stat, secrete comerciale sau la categoria altor informații oficiale cu accesibilitate limitată.

La fel, au susținut că informațiile solicitate conform pct. 1 și pct. 2 din cererea înaintată, reprezintă informații oficiale și de interes public, iar limitarea dreptului de acces la respectivele informații este contrară legii naționale.

În susținerea opiniei enunțate, au remarcat că indubitabil prezintă interes pentru public informațiile privind beneficiarii (producătorii agricoli) care au primit subvenții din partea statului și care nu au utilizat banii statului conform destinației.

Au mai menționat că prezintă interes pentru public informația privind modul în care autoritatea intimată, având o asemenea prerogativă și obligație legală, urmărește cum sunt gestionați banii primiți cu titlu de subvenții de către beneficiari (producătorii agricoli), precum și modul în care Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură recuperează sumele de bani de la producătorii agricoli, care au încălcat modul de utilizare a mijloacelor fondului de subvenționare în agricultură și care sunt sumele de bani restituite la bugetul de stat.

Au remarcat că informația privind producătorii agricoli care au beneficiat de subvenții din partea statului-persoane juridice și gospodării țărănești nu constituie informație cu accesibilitate limitată ce țin de date cu caracter personal ce vizează viața privată, intimă și de familie a persoanei fizice, dar este informație publică și de interes public.

Au mai accentuat, că instanța de apel a neglijat faptul că prin referința la cererea de chemare în judecată, instituția intimată a recunoscut parțial acțiunea înaintată și a furnizat informația solicitată de recurenți, conform pct. 3 și pct. 4 din cererea privind accesul la informație, prin urmare recurenții au considerat că prima instanță corect a dispus admiterea acțiunii în această parte, or faptul furnizării informației pe parcursul examinării cauzei nu va determina respingerea acțiunii ca neîntemeiată, deoarece acest fapt semnifică recunoașterea acțiunii de către pârât.

Astfel, în cazul sus-enunțat în legătură cu faptul furnizării informației solicitate, coroborat cu celelalte probe care conduc spre temeinicia cererii de chemare în judecată, instanța va dispune admiterea cererii, anularea actului contestat, va lua act că informația care a fost deja furnizată și va dispune neexecutarea hotărârii judecătorești în această parte.

Recurenții au solicitat, admiterea recursului, casarea integrală a deciziei contestate și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

La 18 februarie 2021, prin referință depusă Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a solicitat declararea inadmisibilă a recursului sau respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La caz, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 9 decembrie 2020. Totodată, se constată că decizia instanței de apel a fost notificată reprezentantului recurenților la adresa de e-mail, în data de 18 ianuarie 2021, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 134).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au depus recursul la 14 decembrie 2020 (f. d. 131) și respectiv motivarea recursului la 1 februarie 2021 (f. d. 139), în termenul prevăzut de art. 245 Cod administrativ.

Prin încheierea din 10 martie 2021 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Croitoru Tatiana, reprezentați de avocatul Ciuperca Vasili, a fost numit pentru examinare în complet din 5 judecători.

În conformitate cu prevederile art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces și reprezentanții acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în

cererea de recurs și referință, deoarece criticile acestora au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul depus de AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Croitoru Tatiana, reprezentați de avocatul Ciuperca Vasili, a casa integral decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una din următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Totodată, conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sânt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Iar potrivit art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În temeiul art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 219 alin. (1) – (3) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

După cum rezultă din actele cauzei, la 3 mai 2019, AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Croitoru Tatiana s-au adresat Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu cererea nr. 79/2019, prin care au solicitat în temeiul Legii privind accesul la informație furnizarea informației de interes public: 1. Lista integrală a producătorilor agricoli (beneficiari de subvenții din partea statului), care au comis încălcări/derogări de la modul de utilizare a mijloacelor fondului de subvenționare în agricultură (perioada 1 ianuarie 2015 – 30 aprilie 2019); 2. Care sunt sumele subvențiilor restituite de fiecare beneficiar în parte (producător agricol) în perioada 1 ianuarie 2015 – 30 aprilie 2019, ca urmare a încălcării modului de utilizare a mijloacelor fondului de subvenționare în agricultură; 3. Lista de interdicție a producătorilor agricoli, cărora le-a fost limitat dreptul de accesare a subvențiilor în agricultură; 4. Prezentarea deciziilor emise de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în perioada 1 ianuarie 2012 – 30 aprilie 2019, privind includerea producătorilor agricoli în Lista de interdicție a producătorilor agricoli (f. d. 6).

Este cert și faptul că prin răspunsul nr. 392/07 din 25 mai 2019, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a refuzat să furnizeze informațiile solicitate, din motiv că aceasta conține date cu caracter personal și că prin prisma Legii privind protecția datelor cu caracter personal, trebuie să asigure confidențialitatea acestor date (f. d. 9-10).

În același timp, solicitanții au fost informați că pe pagina oficială a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură sunt mai multe compartimente, inclusiv lista de interdicție a producătorilor agricoli, care oferă informație accesibilă publicului larg, în privința informației solicitate.

În dezacord cu răspunsul primit, înaintând acțiunea în judecată împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Croitoru Tatiana, au solicitat:

- anularea actului de nefurnizare a informației – răspunsul Agenției de Intervenție și Plăți în Agricultură nr. 392/07 din 27 mai 2019;

- obligarea Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură să furnizeze informația solicitată de AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Croitoru Tatiana prin cererea nr. 79/2019 din 3 mai 2019 și anume, informațiile privind:

1. Lista integrală a producătorilor agricoli (beneficiari de subvenții din partea statului), care au comis încălcări/derogări de la modul de utilizare a mijloacelor fondului de subvenționare în agricultură (perioada 1 ianuarie 2015 – 30 aprilie 2019);

2. Care sunt sumele subvențiilor restituite de fiecare beneficiar în parte (producător agricol) în perioada 1 ianuarie 2015 – 30 aprilie 2019, ca urmare a încălcării modului de utilizare a mijloacelor fondului de subvenționare în agricultură;

3. Lista de interdicție a producătorilor agricoli, cărora le-a fost limitat dreptul de accesare a subvențiilor în agricultură;

4. Prezentarea deciziilor emise de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în perioada 1 ianuarie 2012 – 30 aprilie 2019, privind includerea producătorilor agricoli în Lista de interdicție a producătorilor agricoli.

Fiind investită cu judecarea cauzei date, prima instanță a ajuns la concluzia admiterii acțiunii, anulând răspunsul/refuzul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 392/07 din 27 mai 2019. A obligat Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură să furnizeze AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Tatianeii Croitoru, informația solicitată prin cererea nr. 79/2019 din 3 mai 2019. În partea obligării Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură să furnizeze AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Tatianeii Croitoru informația solicitată la pct. 3 și 4 din cererea nr. 79/2019 din 3 mai 2019, hotărârea nu a fost supusă executării, pe motivul executării benevole a acesteia de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, după depunerea cererii de chemare în judecată. A încasat de la Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în beneficiul AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” suma de 3 616 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău a casat hotărârea din 18 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a emis o nouă decizie prin care acțiunea a fost respinsă.

La adoptarea unei asemenea soluții, instanța de apel a reținut că Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a formulat un răspuns la întrebările indicate în

cererea de către AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Croitoru Tatiana, ceea ce denotă că, nu există o încălcare a dreptului acestora la acces la informație în condițiile în care cererea depusă a fost examinată, fiind oferit un răspuns în termen, cu expedierea răspunsului în adresa solicitanților, care a fost recepționat.

Totodată, a notat că întru oferirea unui răspuns la întrebările menționate este necesară efectuarea unei analize, urmând a fi prelucrată și sistematizată documentația cu analiza actelor de verificare a investițiilor necesară întru oferirea unui răspuns cert, ceea ce denotă elaborarea și furnizarea unei informații analitice cu implicarea unor resurse administrative enorme, fiind oferit un răspuns după măsura posibilităților.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, constată, însă, că instanța de apel la adoptarea deciziei a interpretat eronat legea și a dat o apreciere greșită materialului probator.

În susținerea poziției enunțate, instanța de recurs menționează că regimul juridic și modul de realizare a accesului la informațiile oficiale aflate în posesia furnizorilor de informații, este reglementat de Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000.

Potrivit art. 4 alin. (1) și alin. (2) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, oricine, în condițiile prezentei legi, are dreptul de a căuta, de a primi și de a face cunoscute informațiile oficiale. Exercitarea drepturilor prevăzute în alineatul (1) al prezentului articol poate fi supusă unor restricții pentru motive specifice, ce corespund principiilor dreptului internațional, inclusiv pentru apărarea securității naționale sau vieții private a persoanei.

În sensul art. 5 alin. (1)-(3) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000 subiecți ai prezentei legi sunt furnizorul de informații și solicitantul informației.

Furnizori de informații, adică posesori ai informațiilor oficiale, obligați să le furnizeze solicitanților în condițiile prezentei legi, sunt: a) autoritățile publice centrale și locale – autoritățile administrației de stat, prevăzute în Constituția Republicii Moldova și anume: Parlamentul, Președintele Republicii Moldova, Guvernul, administrația publică, autoritatea judecătorească; b) instituțiile publice centrale și locale – organizațiile fondate de către stat în persoana autorităților publice și finanțate de la bugetul de stat, care au ca scop efectuarea atribuțiilor de administrare, social-culturale și altor atribuții cu caracter necomercial; c) persoanele fizice și juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituția publică, sânt abilitate cu gestionarea unor servicii publice și culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informații oficiale.

Pot solicita informații oficiale, în condițiile prezentei legi: a) orice cetățean al Republicii Moldova; b) cetățenii altor state, care au domiciliul sau reședința pe teritoriul Republicii Moldova; c) apatrizii stabiliți cu domiciliul sau cu reședința pe teritoriul Republicii Moldova.

Din conținutul acestor norme se deduce că AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Croitoru Tatiana sunt subiecți de sesizare în temeiul Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, având un drept garantat constituțional de acces la informație, iar Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură este

furnizor al informației și are obligația să asigure accesul solicitanților la informația oficială.

Sub acest aspect este relevant de a stabili, care informație intră în aria celor oficiale ce pot forma obiectul furnizării conform Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000.

În acest sens, art. 6 alin. (1) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, definește la alin. (1) „informațiile oficiale în sensul acestei legi” ca fiind toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

În conformitate cu art. 7 alin. (1) lit. a) și b) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, exercitarea dreptului de acces la informație poate fi supusă doar restricțiilor reglementate prin lege organică și care corespund necesităților: respectării drepturilor și reputației altei persoane; protecției securității naționale, ordinii publice, ocrotirii sănătății sau protecției moralei societății.

În condițiile art. 10 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație. Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decât în condițiile legii. Orice persoană care solicită acces la informații în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligația de a-și justifica interesul pentru informațiile solicitate.

Potrivit art. 15 alin. (1), (2) și (3) din legea citată, cererile scrise cu privire la accesul la informație vor fi înregistrate în conformitate cu legislația cu privire la registre și petiționare. Cererile respective vor fi examinate și satisfăcute de funcționarii publici responsabili de furnizarea informațiilor. Deciziile, luate în conformitate cu prezenta lege, vor fi comunicate solicitantului într-un mod ce ar garanta recepționarea și conștientizarea acestora.

Reieșind din cadrul legislativ enunțat, rezultă că accesul la informațiile oficiale constituie un drept fundamental al persoanei de a fi informat, o modalitate de control asupra activității autorităților publice, de stimulare a formării opiniilor și participării active a populației la procesul de luare a deciziilor în spirit democratic, iar prin prisma art. 11 alin. (1) pct. 1), 2) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, furnizorul de informații, în conformitate cu competențele care îi revin, este obligat să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal, și să garanteze liberul acces la informație.

Limitarea accesului la informațiile oficiale constituie o derogare excepțională de la principiul liberului acces, iar restrângerea dreptului de acces liber la informațiile oficiale poate avea loc numai dacă sunt întrunite anumite exigențe, regula „triplului test”, și anume dacă: 1) limitarea este prevăzută de lege; 2) protejează un interes legitim; 3) este necesară într-o societate democratică.

Raportând circumstanțele cauzei la prevederile legale enunțate instanța de recurs reține drept corectă concluzia primei instanțe precum că informațiile solicitate în pct. 1 și 2 din cerere (f. d. 6) cu privire la producătorii agricoli (beneficiari de subvenții din partea statului), care au comis încălcări/derogări de la modul de

utilizare a mijloacelor fondului de subvenționare în agricultură (perioada 1 ianuarie 2015 – 30 aprilie 2019) și sumele subvențiilor restituite de fiecare beneficiar în parte (producător agricol) în perioada 1 ianuarie 2015 – 30 aprilie 2019, ca urmare a încălcării modului de utilizare a mijloacelor fondului de subvenționare în agricultură, fără echivoc sunt de interes public, iar limitarea dreptului de acces la respectivelor informații, este contrară legii.

În acest sens, prima instanță just a reținut că prezintă interes pentru public, informațiile privind beneficiarii-producătorii agricoli care au primit subvenții din partea statului și care nu au utilizat banii conform destinației.

Astfel la caz, instanța de recurs găsește întemeiate afirmațiile instanței de fond precum că prezintă interes pentru public informația privind modul în care instituția pârâtă urmărește cum sunt gestionați banii primiți cu titlu de subvenții de către beneficiari (producătorii agricoli), precum și modul în care Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură recuperează sumele de bani de la producătorii agricoli, care au încălcat modului de utilizare a mijloacelor fondului de subvenționare în agricultură și care sunt sumele de bani restituite la bugetul de stat.

De altfel, în speță se reține și faptul că producătorii agricoli care aplică și beneficiază de subvenții în agricultură din partea statului, trebuie să cuprindă una din formele juridice de organizare prevăzută de lege, fie societate cu răspundere limitată, fie gospodărie țărănească.

Față de acest aspect, chiar dacă gospodăria țărănească are statut juridic de persoană fizică, la solicitarea/beneficierea subvențiilor în agricultură din partea statului, aceasta acționează nu ca persoană fizică în interes privat, intim și de familie dar acționează în interesul activității gospodăriei țărănești, ca entitate juridică.

Respectiv, rațiunile mai sus înfățișate indică cert că nu constituie date cu caracter personal și respectiv, nu poate fi limitat, pe acest motiv, accesul la informația privind lista producătorilor agricoli persoane juridice sau gospodării țărănești care au beneficiat de subvenții în agricultură din partea statului.

În conexiunea celor relatate, se constată că solicitările formulate de către AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Croitoru Tatiana în cererea nr. 79/2019 din 3 mai 2019 se referă la activitatea Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură de acordarea a subvențiilor și trebuie furnizate solicitanților, conform Legii nr. 982 din 11 mai 2000. Or, prin această cerere nu s-a solicitat furnizarea informațiilor cu caracter personal, accesul la care ar putea fi îngădit în baza art. 7 din Legea nr. 982 din 11 mai 2000.

Mai mult, pe parcursul examinării cauzei, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a furnizat benevol informația solicitată de către AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Croitoru Tatiana în pct. 3 și 4 din cererea nr. 79/2019 din 3 mai 2019 (f. d. 6), și anume informația cu privire la lista de interdicție a producătorilor agricoli, cărora le-a fost limitat dreptul de accesare a subvențiilor în agricultură și deciziile emise de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în perioada 1 ianuarie 2012 – 30 aprilie 2019, privind includerea producătorilor agricoli în Lista de interdicție a producătorilor agricoli.

Așa fiind, nu pot fi reținute argumentele instanței de apel precum că întru oferirea unui răspuns la întrebările menționate este necesară efectuarea unei analize, urmând a fi prelucrată și sistematizată documentația cu analiza actelor de verificare a investițiilor necesară întru oferirea unui răspuns cert, ceea ce denotă elaborarea și

furnizarea unei informații analitice cu implicarea unor resurse administrative enorme.

Și aceasta deoarece prin cererea de acces la informație înaintată de recurenți, nu s-a solicitat informație anume documentată, adică documente care să conțină expres informația solicitată, dar s-a solicitat furnizarea informației, care poate fi și nedocumentată.

Or, articolul 6 alin. (1) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, arată că în sensul prezentei legi, informații oficiale sunt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept, iar potrivit alin. (3) al aceluiași articol, informațiile oficiale nedocumentate, care se află în posesia furnizorilor (persoanelor responsabile ale acestora), vor fi puse la dispoziția solicitanților în ordine generală.

Astfel, în temeiul prevederilor enunțate, nu poate fi refuzată cererea de furnizare a informației pe motiv că aceasta este nedocumentată.

Având în vedere cele relatate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia de a admite acțiunea.

În ceea ce privește încasarea cheltuielilor de judecată, având în vedere prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, în conformitate cu care instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră corectă și soluția instanței de fond de a încasa de la Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în beneficiul AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” suma de 3 616 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) și (1¹) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În această privință, actele cauzei confirmă că AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” a fost reprezentată în judecată de către avocatul Ciuperca Vasili, fapt confirmat prin mandatul nr. 0869592 din 14 iunie 2019 anexat la dosar (f. d. 2), iar potrivit ordinul de plată nr. 250 din 24 iunie 2019 (f. d. 19) și raportul de evaluare a lucrului avocatului Ciuperca Vasili (f. d. 69), rezultă ca AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” au achitat pentru asistența juridică acordată suma de 3 616 lei.

Prin urmare, corect a fost admisă de către prima instanță compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 616 lei, cheltuielile date fiind reale, necesare și rezonabile.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar decizia instanței de apel a fost emisă cu interpretarea eronat legii și aprecierea greșită a materialului probator, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului

civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia din 9 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și de a menține hotărârea din 18 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c), art. 248 alin. (2) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Croitoru Tatiana, reprezentați de avocatul Ciuperca Vasili.

Se casează integral decizia din 9 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 18 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Croitoru Tatiana împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu privire la accesul la informație și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nicolae Craiu

Nina Vacsan

Victor Burduh